

Varkauden kaupunki

Perusopetuksen aamu -ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma

KASVUN JA OPPIMISEN LAUTAKUNTA

16.6.2026 § 42

SISÄLLYS

.....	0
1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma.....	2
1.1 Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat	2
1.1.1 Lainsäädäntö.....	2
2 Arvopohja ja tehtävät.....	2
2.2 Toiminnan laajuus, toiminta maksu ja toiminta-aika	3
2.3 Ohjaajien kelpoisuus ja lasten vakuutus	4
2.4 Toimintaan hakeminen, valinta ja toiminnasta tiedottaminen.....	5
2.5 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä ja tiedonsiirtäminen	5
3 Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö.....	6
4 Toiminnan seuranta ja arviointi	7

1 PERUSOPETUKSEN AAMU-JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

1.1 PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien peruskoulujen ensimmäisen ja toisen luokan vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan laajuudesta.

1.1.1 LAINSÄÄDÄNTÖ

- Perusopetuslaki 1 § 4 mom 8 a luku
- Perusopetuslaki 40, 41, ja 43 § sekä 44 §:n 2 ja 3 momentin säädöksiä
- Laki oppivelvollisuudesta 2 § (1091/2024)
- Lastensuojelulaki (417/2007) 12 §
- Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)
- Opetushallituksen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 muutettu määräystä nro 01/011/2011 1.8.2025 alkaen
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta 504/2002) 2 § 2 mom. (1138/2003)

Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet. Aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää näiden perusteiden mukaisesti. Näissä perusteissa käytetään aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevasta perusopetuksen oppilaasta nimitystä lapsi. Toiminnassa lapsi ei ole oppilaan roolissa. Oppilas nimitystä käytetään, kun viitataan perusopetuksessa määriteltyyn oppimisen ja koulunkäynnin tukeen.

2 ARVOPOHJA JA TEHTÄVÄT

Aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvopohjaan. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista.

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen

ihan omanlainen

- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Kunnan tulee hyväksyä aamu- ja iltapäivätoimintaa varten toimintasuunnitelma.

Varkauden kaupunki sitoutuu noudattamaan opetushallituksen hyväksymien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 mukaisia tavoitteita. Varkauden kaupungin iltapäivätoiminnassa edistetään turvallisessa ympäristössä tapahtuvaa lasten luovuuden, sosiaalisten taitojen ja liikunnallisuuden kehittymistä. Lisäksi mahdollistetaan lapselle riittävä lepo sekä tuetaan kodin ja koulun kanssa tehtävää kasvatustyötä. Toiminnalla ehkäistään lasten varhaista syrjäytymistä ja edistetään tasa-arvoa virikkeellisessä toimintaympäristössä.

2.2 TOIMINNAN LAAJUUS, TOIMINTA MAKSU JA TOIMINTA-AIKA

Kunta vastaa toiminnan kokonaisuudesta. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai se voi hankkia palvelut esimerkiksi eri järjestöiltä tai yhteisöiltä. Kun kunta järjestää perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, se saa siihen valtionosuutta. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Varkaudessa kaupungin omana toimintana.

Perusopetuslain mukainen koululaisten iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille.

Toimintaa järjestetään kaikilla Varkauden kaupungin kaikilla toiminnassa olevilla alakouluilla:

Toimintaa on järjestetty iltapäivätoimintana.

Iltapäivätoimintaan on mahdollisuus osallistua kello 12.00 - 17.00 välisenä aikana. Mikäli osallistuvien lasten määrä oleellisesti vähenee, toimintaa keskitetään erikseen sovittaviin toimipisteisiin. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulujen syys- ja kevätlukukauden (elokuu-toukokuu) aikana koulujen työpäivinä. Toiminnan laajuutta tarkastellaan toimintavuosittain.

Oppilailla, joille on tehty oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva päätös voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Sekä näiden että muiden kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden osalta tulisi myös aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestettäessä pyrkiä siihen, että ko. oppilailla on mahdollisuus käyttää koulukuljetusetuus. Silloin kun kuljetukset järjestetään, tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta.

Osallistuminen on lapselle vapaaehtoista.

ihan omanlainen

Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3, 4 tai 5 tuntia päivässä. Toimintaan osallistumisesta voidaan periä kohtuullisia asiakasmaksuja:

Osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan	Maksu
alle 3 tuntia / päivä	86 €/kk
3 – alle 4 tuntia/päivä	111 €/kk
4 – 5 tuntia/päivä	160 €/kk

Perusopetuslaki 48 f § (19.12.2016/127)

”Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksu saa olla enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa. (22.12.2025/1369). Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan. Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Maksusta peritään vain puolet myös silloin, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä.

Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä”.

Muutos asiakasmaksuun -ohjeet ja lomake löytyvät Varkauden kaupungin nettisivuilta perusopetuksen oppaat ja lomakkeet.

Oppilaan iltapäivätoimintaan sijoitus ja maksu päättyvät sen kuukauden loppuun, kun irtisanomisilmoitus huoltajilta tulee kirjallisena

(ilmoitus sähköpostilla riittää sari.liuska@varkaus.fi).

2.3 OHJAAJIEN KELPOISUUS JA LASTEN VAKUUTUS

Henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmissä on Henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmissä on määritelty valtioneuvoston asetuksessa. Henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisten kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, pyydetään nähtäväksi ote

ihan omanlainen

rikosrekisteristä. Määritelty valtioneuvoston asetuksessa. Aamu- ja iltapäivätoimintaan ei sovelleta perusopetuslain opetuksen järjestäjän henkilöstöä koskevaa 37 §:ä.

Perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan ei kuulu perusopetuslain 31 §:ssä säädetyt ”opetukseen osallistumisen edellyttämät avustajapalvelut tai apuvälineet”.

- Käytännössä tämä tarkoittaa, että perusopetuksen oppilaan opetukseen osallistumiseksi järjestetty avustajapalvelu ei jatku aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Henkilöiltä, jotka työskentelevät henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa alaikäisten kanssa ilman huoltajan läsnäoloa, pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä.

Ryhmäkojo ja ohjaava henkilöstö suhteutetaan osallistuvien lasten tarpeiden ja asetuksessa annettujen kelpoisuusvaatimusten mukaisesti kunkin talousarviokauden määrärahojen puitteissa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton.

2.4 TOIMINTAAN HAKEMINEN, VALINTA JA TOIMINNASTA TIEDOTTAMINEN

Iltapäivätoimintaan hakeminen on koulunsa aloittavien osalta kouluun ilmoittautumisen yhteydessä helmikuussa ja koulussa olevien oppilaiden osalta huhtikuussa. Toimintaan voi hakea myös kesken lukuvuotta. Hyvinvoinnin ja kasvatuksen toimialan hallinto yhdessä koulun kanssa vastaavat hakuprosessista ja siihen liittyvästä tiedottamisesta. Toimintaan osallistuminen on lapselle vapaaehtoista. Sitä tarjotaan valtioneuvoston päätöksen mukaisesti oikeutetuille lapsille siten, että kaikilla kyseiseen kohderyhmään kuuluvilla lapsilla on osallistumismahdollisuus.

Muiden vuosiluokkien osalta 20 c §:ssä ja muiden vuosiluokkien osalta 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille (1.8.2026 lukien), ovat oikeutettuja aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Oppilaan perusopetuslain 20 c §:ssä ja 20 i §:ssä tarkoitetun perusopetuksen järjestäminen perustuu opetuksen järjestäjän tekemään hallintopäätökseen.

Kohdejoukko, jolle kunnan tulee toimintaa tarjota, ei määräydy lapsen sote-lain mukaisen päätöksen 11 perusteella. Edellytyksenä perusopetuksen iltapäivätoimintaan osallistumiselle on se, että lapsi pystyy toimimaan ryhmässä.

2.5 YHTEISTYÖ TOIMINNAN JÄRJESTÄMISESSÄ JA TIEDONSIIRTÄMINEN

Toiminnasta tiedottamisessa tehdään yhteistyötä koulujen kanssa hakuprosessin- ja varsinaisen toiminnan kuluessa. Toimintaa järjestetään koulujen omissa tiloissa ja ulkopuolisilta tahoilta vuokratuissa tiloissa. Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja tekee ulkopuolisten (kolmannen sektorin) kanssa vuokrasopimukset siten kuin kaupungin vuokraamista koskevissa päätöksissä menetellään.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Iltapäivätoiminnassa mahdollistuu

ihan omanlainen

koulupäivän ja kerhotoiminnan huomioon ottaminen sekä niiden nivominen osaksi lapsen iltapäivätoimintaa yhdessä koululla järjestettävän esiopetuksen leikkitoiminnan kanssa. Koulun kerhotoiminta ja taiteen perusopetus voivat olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Toimintakauden suunnitelma annetaan koteihin.

3 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ

Toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden kuntakohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Varkauden kaupunginvaltuuston vuosittain hyväksymät palvelustrategiat ohjaavat myös koululaisten iltapäivätoimintaa.

Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lasten, huoltajien ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto vaikuttavat toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistyksen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista. Sisältöjä valitessa tulee huomio kiinnittää lasten ikätason mukaiseen kasvu ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia.

Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lapsen kulttuurista identiteettiä.

Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toiminta voi tarjota lapsille mahdollisuuden myös oman harrastuksen löytämiseen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo

ihan omanlainen

- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

4 TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Toiminnan tuottaja kerää toimintakausina palautetta sekä lapsilta että heidän huoltajiltaan kyselyillä. Tietojen kokoamista varten laaditaan erillinen lomake.

Toiminnan järjestäjä laatii toimintasuunnitelman pohjalta toteutussuunnitelman lukuvuodeksi kerrallaan ja arvioi suunnitelmassa olevien tavoitteiden toteutumista itsearviointina.